

## Az ifju Hebbel.

Ti csiszoltok, faragtok, puha kézben  
Finom és hajlékony a véső.  
Márványszirtből formát én homlokommal  
Sujtok szabadra!  
Kenyérért törnek kezeim —

Még távol vagyok önmagamtól,  
De akarom, Énné legyek.  
Hordok véremnek mélyén valakit,  
Ki követeli önnön-létrehozta  
Isten-menyboltját s ember-sártekéjét.

Könyörtelen a harc  
Ezer kardheggyel mered a világ  
S mindenki én-szívemre éhezik.  
— Oh én fegyvertelen, vérem csöppjében  
Mindenkit fel kell hát olvasztanom!

Anyám olyan szegény nő,  
Hogy nevetnétek, megpillantva őt.  
Lakunk egy szűk öbölben,  
Kunyhónk a faluvégén áll.

Az ifjuságom, mint egy heggedő var,  
Alatta seb,  
Honnan naponta vér szívárogoz:  
Oly torz ettől vagyok.

Alvás nem kell nekem,  
Étkem csak annyi, éhen hogy ne vesszek.

Irtá: Gottfried Benn.  
Ford.: Ajtay Miklós.

## Ködasszonyok.

(Mese.)

Szép nyárvég. Az üteg a Kárpátokat járja. Napok óta ködszállat alatt a hegyek. Szítál, porlik, szakad a lomha, bolyhos, sulyos párázat végtelenül. Néha déltájon a hegyek derekáig enged, elfoszlik az erdők között. Egy félórára világosabb lesz, élékanyarog a Tiszavölgy, megnyílik egy-egy út, egy-egy harangvirág, vadnapraforgó is feltámasztja ázott fejét, a derekák kihúzódznak a nyeregben. Azután egyszerre észrevétlenül egy árnyalattal elfüggönyöződik a levegő, a patak egy félhanggal mélyebben zúg, elülnek az árnyékok, az erdőből tábori őrsőkben surran elő s lassan tömött oszlopokká lesz, — na, visszazsibbadok a nyeregbe, — a köd.

Estefelé falut érünk. A pap házában, meleg, világosság, vacsora mellett lassan-lassan feloldódik a tudónkról, az agyunkról a fojtó nedvesség.

A házban zongora van, a divány felett táncrendek, kotillonok, egy kis asztalon himnuszra... A pap mondja, hogy a lányát megint elküldte aradi rokonaihoz. Az ember sohasem tudja. Olyan közel a határ. Meg aztán ott jobban is lehet férjhez menni. A lány hát elment.

Másnap ebéd után parancsot kapok. Legfennebb holnap estig végig járni a hegyláncot, keresni rajta ágyuállást, találni hozzá utat.

Délután háromkor indulok. Végig kell járnom a Pietros, Hovarla, Pozizsevszka, Menczul, Turkul, Cserna Hora, Pop Ivan hegyláncot. Nyeregtáskában két napi élelem, kápára kötött sátorlap, esőköpeny. Az idő tisztulni indult, nemsokára hegynek fel járok, mögöttem kocog a lovász.

Istenem, két-három hónapja nem beszéltem nővel. A faluban a házigazdának van három lánya, az egyik vöröshaju, kicsit kancsal, kicsit lompos zsidó lány, de már formának indult, már szemérmetlenül kíváncsian néz, már tizenhat éves... Az ördögbe is, legalább ezt a délutánt tudtam volna otthon tölteni. Dehát parancs: parancs.

Keresztut. Térképen kell utána nézni, merre menjek. Na, jóéjszakát. Mára ismét végleg elborult. Az ut mindenütt a patak mellett halad, észrevétlenül emelkedik, a fordulókat pedig már egyre jobban rejtí a köd.

Egy irtásos oldalnál hid akad utba, túl rajta meredek koptató, bucsuzik a patak.

Félhat. Még ősz sincs s már majdnem este lett. Komor, nehéz, magányos, mozdulatlan erdei csendesség. A fákról cseppekké gyült köd kopog az avarra. Valahol tüzfény villan fel az erdőn. Ma már nincs hova tovább menni, nézzünk éjszakai szállást.

Völgyzáró gát. Három völgy szakad össze, vize felduzzad a nyersen tákolt gátkolosszus előtt, tóvá térül pár nap alatt tavaszi áradásban, őszi esőkor s viszi az erdőemberek levágott boronáit Husztig, hol is kifogják őket a ruthén tutajosok s egybekötözvén, letutajozzák sokszor Szegedig is.

A gáthidlás hosszában 8—10 máglya lobog, erdőemberek, dragonyosok, ulánusok ülnek körülötte.

A lovakat kipányvázzuk éjszakára, én visszatérek a hidlásba. Teljesen át vagyok ázva, levetkőzöm egy tűz mellett, a ruháimat kitergetem száradni. Nem vagyok éhes, de eszem, mert hideg van s mert aztán aludni kell.

Az ingem megszáradt, álmos vagyok. Eggyel arrébb teszem a szállásomat, a tüznél nem lehet aludni, olyan meleg van. Van valami furcsán, meghatóan karácsonyi ebben a sok szikrázó, kékfüstű tüzből, ezekben a színesruhájú lovaskatonákban, az emberrakások halk, duruzsoló zümmögésében, gátzuhogásban.

Fülemre huzom a köpenyegemet, elalszom. Negyedóra múlva felébredek, mert fázom. Visszaköltözöm a tüzhöz melegedni. Itt ismét elálmosodom, arrébb húzódok lefeküdni. Megint felébredek, megint fázom. Hátha lehetne aludni a tüznél, megpróbáljuk.

Betakarózom, hátat fordítok a tüznek — na, úgy na, most aztán jöhet az álmzsákos ember.

„Hol volt, hol nem volt, de talán inkább hol nem volt, volt egyszer egy kiskirály, egy hatalmas várur. Kastélya itt épült a Turkul tetőn, abban lakott az öreg király feleségével és 16 éves fiával.

Egy özsonna után ott ültek a bástyakertben. az öreg király malomjátékokat játszott a várnaggyal, a királyné foltozta a királyfi harisnyáit, a gyermek pedig nyilvánított faragott magának somfából.

Senki sem vette észre, mikor egyszer csak be- ment a vadássterembe, leakasztott a falról az ott